

Λόγοι αγίων Πατέρων για την αγάπη προς τους εχθρούς

Δεν μπορείς να αγαπήσεις τον εχθρό σου από την πρώτη στιγμή. Όμως μείνε στο σκαλί. Τουλάχιστον να μην τον μισείς. Κι αν σε βρει ο θάνατος, χωρίς το μίσος κατά του αδελφού σου, τότε γνώριζε ότι πεθαίνεις ως φίλος του εχθρού σου και η χάρη του Θεού θα σε συνοδεύει.

Όσιος Αρσένιος Μπόκα

Όταν ο Σωτήρας μας διατάζει αγάπη προς τους εχθρούς, δεν το κάνει για να σε γονατίσει μπροστά στο κακό, αλλά για να σε ελευθερώσει απ' αυτό και να σε προφυλάξει.

Όσιος Αρσένιος Μπόκα

Έκ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἔρχεται ἡ χάρις, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν ἀδελφὸν φυλάττεται. Ἐὰν ὅμως δὲν ἀγαπῶμεν τὸν ἀδελφόν, τότε καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δὲν ἔρχεται εἰς τὴν ψυχὴν, ἕνεκα τῆς κατακρίσεως ἢ τοῦ μίσους πρὸς τὸν ἀδελφόν.

Όσιος Σιλουανός ο Αθωνίτης

Ἡμεῖς φρονοῦμε ὅτι ἡ ἀληθινὴ ἐλευθερία ἔγκειται εἰς τὸ νὰ μὴ ἀμαρτάνῃς, εἰς τὸ νὰ ἀγαπᾷς τὸν Κύριον καὶ τὸν πλησίον μεθ' ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.

Οσιος Σιλουανός ο Αθωνίτης

Ὁ ἐχθρὸς τὸ φθονεῖ, ὅταν μας βλέπῃ νὰ ἔχουμε μεταξὺ μας ἐπικοινωνία μὲ εἰλικρίνεια καὶ ἀγάπη ἐν Χριστῷ. Καὶ προσπαθεῖ νὰ σπείρῃ ἔχθρα καὶ διχόνοια ἐπειδὴ μισεῖ τὸ καλό... Ἡ καλὴ μας πράξις νὰ φανερώνωμε τοὺς λογισμοὺς μας ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, θὰ διαλύσῃ τὴν κακία του.

Στάρετς Βαρσανούφιος

Ἐμᾶς μπορεῖ νὰ μᾶς τραβήξῃ ὅτιδήποτε. Καὶ ἡ ὁμορφιὰ τῆς θ. Λειτουργίας καὶ τὸ νὰ ὑπηρετοῦμε ἕναν ὑψηλὸ σκοπὸ. Μ' αὐτὰ ὅμως ὅλα, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ χάσουμε τὸ πιὸ βασικό. Ὁ Κύριος δὲν μᾶς ἄφησε κάποιο σύστημα, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐντολές Του. Καὶ ἡ κυριότερη ἐντολή, εἶναι τῆς ἀγάπης πρὸς ὅλους καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς ἐχθρούς. Ὅσο πιὸ κοντὰ θὰ εἴμαστε στὸ τέλος, οἱ ἄνθρωποι θὰ γίνονται πιὸ ψυχροὶ καὶ σκληροί. Μὲ τὴν ἀνθιστὴ τῆς ἀνομίας, ψύχεται ἡ ἀγάπη. Τὸ βασικὸ γιὰ τὸν χριστιανὸ εἶναι ἡ ἀγάπη. Γι' αὐτὸ ἔμεῖς πρέπει ν' ἀπαντοῦμε μὲ ἀγάπη στὴν ψυχρότητα καὶ σκληρότητα τοῦ κόσμου αὐτοῦ.

Ἅγιος ἐπίσκοπος Ἰγνάτιος Μπρεντσιανίνωφ

«Νίκα εν τω αγαθώ το κακόν»

Εάν στ' αλήθεια είσαι ελεήμων, όταν άδικα σου αφαιρούν τα πράγματα σου, μη λυπηθείς καθόλου μέσα σου, μήτε να διηγείσαι στους ανθρώπους τη ζημιά πού σου έκαμαν, αλλά μάλλον ή ελεημοσύνη της καρδιάς σου ας καταπιεί τη ζημιά αυτών πού σε αδίκησαν, όπως το πολύ νερό διαλύει τη δύναμη του κρασιού. Δείξε λοιπόν τον πλούτο της ελεημοσύνης σου με τις ευεργεσίες σου προς αυτούς πού σε αδίκησαν. Όπως έκαμε ό μακάριος Ελισαίος στους εχθρούς του, πού ήθελαν να τον αιχμαλωτίσουν. Γιατί όταν προσευχήθηκε και τους τύφλωσε θολώνοντας τα μάτια τους, τους έδειξε τη θεϊκή δύναμη πού είχε μέσα του όταν όμως τους έδωσε να φάνε και να πιούνε και, μετά, τους άφησε να φύγουν, τους έδειξε την ελεημοσύνη της καρδιάς του.

Όσιος Ισαάκ ο Σύρος

Η αγάπη δεν έχει εμπάθεια

Πάντοτε τούτον τον τρόπο να έχεις στη ζωή σου: να είσαι γλυκομίλητος και να αποδίδεις τιμή σε όλους τους ανθρώπους. Και να μην κάνεις κανέναν να θυμώσει και να οργιστεί και να μη ζηλοφθονήσεις, ούτε για την πίστη πού έχει κάποιος, ούτε για τα κακά έργα κάποιου άλλου.

Φυλάξου λοιπόν να μην κατηγορήσεις και να μην ελέγξεις κανέναν για κάποια αδυναμία του, γιατί έχουμε στους ουρανούς κριτή απροσωπόληπτο. Εάν όμως θέλεις να τον βοηθήσεις να επιστρέψει στην αλήθεια, να λυπηθείς γι' αυτόν και με δάκρυα και με αγάπη

πες του ένα ή δυο λόγια και μην ανάψεις από θυμό εναντίον του, για να μη δει στην καρδιά σου σημείο έχθρας. Γιατί ή αγάπη του Θεού δε γνωρίζει να θυμώνει, ούτε να παροργίζεται, ούτε να κατηγορεί κάποιον με εμπάθεια.

Όσιος Ισαάκ ο Σύρος

Μη μισήσεις τον αμαρτωλό

Μη μισήσεις τον αμαρτωλό γιατί όλοι είμαστε υπεύθυνοι για τις αμαρτίες μας. Και αν από θείο ζήλο κινείσαι εναντίον του, κλάψε μάλλον για λογαριασμό του. Και γιατί τον μισείς; Τις αμαρτίες του να μισήσεις και να ευχηθείς γι' αυτόν, για να γίνεις όμοιος με το Χριστό, ό οποίος δεν αγανακτούσε κατά των αμαρτωλών αλλά προσευχόταν γι' αυτούς. Δε βλέπεις πώς έκλαψε για την Ιερουσαλήμ; Άλλα και εμάς για πολλά αμαρτήματα μας περιγελά και μας χλευάζει ό διάβολος. Γιατί λοιπόν να μισούμε τον άνθρωπο πού ό διάβολος τον περιγελά όπως και εμάς; Και γιατί, άνθρωπε μου, μισείς τον αμαρτωλό; Μήπως γιατί τάχα δεν είναι δίκαιος όπως εσύ; Και που είναι η δικαιοσύνη σου, αφού δεν έχεις αγάπη; Γιατί δεν έκλαψες γι' αυτόν, αλλά τον καταδιώκεις; Μερικοί άνθρωποι εξαιτίας της ανοησίας τους οργίζονται εναντίον των αμαρτωλών, γιατί πιστεύουν ότι έχουν διάκριση να κρίνουν τα έργα τους.

Όσιος Ισαάκ ο Σύρος

Αν θυμάσαι το κακό, και λυπάσαι όταν αυτός πού σου το έκανε πάη καλά, ή χαίρεσαι όταν δεν πάη καλά, αυτό είναι μνησικακία. Αν όμως, παρά το κακό που σου έκανε ο άλλος, χαίρεσαι με την προκοπή του, αυτό δεν είναι μνησικακία.

Άγιος Παΐσιος ο Αγιορείτης

«Ένας είναι ο στόχος μας, η αγάπη στο Χριστό, η λαχτάρα, η ένωση με το Χριστό. Είναι ο επί γης Παράδεισος. Η αγάπη για το Χριστό είναι η αγάπη για τον πλησίον, για όλους και για τους εχθρούς.

Μέσω της αγάπης προς τον αδελφό μας θα κατορθώσουμε να αγαπήσουμε το Θεό. Η θεία χάρις έρχεται μέσω του αδελφού. Όταν βρεις το Χριστό, έχεις τα πάντα, δε θέλεις τίποτε άλλο. Όπου υπάρχει η αγάπη του Χριστού, εξαφανίζεται η μοναξιά, είσαι ειρηνικός, χαρούμενος, γεμάτος, ούτε μελαγχολία, ούτε αρρώστια, ούτε άγχος, ζεις στα άστρα, στο άπειρο, στον ουρανό με τους αγγέλους, με τους αγίους, στη γη με τους ανθρώπους, με τα φυτά, με τα ζώα, με όλους, με όλα. Όταν έρθει ο Χριστός στην καρδιά, η ζωή αλλάζει, τα πάθη εξαφανίζονται. Ο Χριστός είναι το παν».

Όσιος Πορφύριος ο Κουσοκαλυβίτης

«φιλόανθρωπος είναι εκείνος, που στους εχθρούς του συμπεριφέρθηκε με ημερότητα, και τους ευεργετεί. Η φιλανθρωπία αποτελείται από δύο μέρη το ένα είναι η ελεημοσύνη και το άλλο είναι η αγάπη προς τον πλησίον. Δια τον άνθρωπον πλησίον είναι ο κάθε άνθρωπος. Διότι ο άνθρωπος είναι και ο καλός και ο κακός. Και ο εχθρός και ο φίλος. Εκείνος λοιπόν που ασκεί την φιλανθρωπία πρέπει να γίνεται μιμητής του Θεού, ο οποίος ευεργετεί και τους δικαίους και τους αδίκους διότι ένας Θεός υπάρχει εις τον κόσμον αυτόν, και Αυτός χορηγεί εις όλους και τον ήλιον και τας βροχάς Του. Αν θέλεις να ευεργετείς τους καλούς και να τιμωρείς τους κακούς, προσπαθείς να γίνεις κριτής»

Άγιος Κλήμης ο Αλεξανδρεύς